

Jegyzet

A recenzióban megjelenő címeket a recenzens fordította magyarra.

*KONFERENCIA-BESZÁMOLÓK***Irodalom**

- Gathercole, S.E. et al.** (1992) Phonological memory and vocabulary development during the early school years: A longitudinal study. *Developmental Psychology* 28 (5), 887–898.
- German, D.J.** (2000) *Test of Word-finding*, (2nd edn). Texas: Pro-ed.
- Newton, M. – Thomson, M.E.** (1976) *The Aston Index*. Wisbech: Learning Development Aids.
- Robinson et al.** (2001) Goldvarb 2001, online at <http://www.york.ac.uk/depts/lang/webstuff/goldvarb/>
- Sankoff, G. et al.** (1997) Variation in the use of discourse markers in a language contact situation. *Language Variation and Change* 9, 191–218.
- Wandachowicz, K.** (2002) Generacja Nic. *Gazeta Wyborcza*, 2002/09/05, 11.

BAGLADI ORSOLYA

XII. EASA Konferencia

(Franciaország,

2013. szeptember 4-7.)

2013. szeptember 4. és 7. között Franciaországban került sor az EASA (European Association for Studies on Australia) tizenkettedik, kétévenként megrendezésre kerülő konferenciájára az Université Michel de Montaigne-Bordeaux 3 szervezésében, amelynek a hagyományoknak megfelelően magyar résztvevője is volt. A franciaországi tanácskozást, amely 24 szekcióban, 78 résztvevővel működött *On the Margins* címmel hirdették meg a szervezők.

A számos irodalmi díjjal kitüntetett ausztrál író, Gail Jones, a konferencia első plenáris előadójaként utalt az ausztrál őslakos szabadságharcos *Yagan* 2010-es újratemetésére, akit 177 évvel korábban fejeztek le tevékenységéért. Az ausztrál tanulmányokban a 'perem', 'szél' szavakat általában térbeli határokkal összefüggésben használják, Jones azonban az idő vonatkozásában közelítette meg.

A nem kevésbé ismert és elismert Philip McLaren ausztrál író arra a kérdésre kereste a választ plenáris előadása során, hogy az irodalmi művekben vajon hitelesen ábrázolják-e az ausztrál őslakosok kultúráját, nyelveiket és hitvilágukat.

Ann Brewster az Új-dél Walesi Egyetemről arról értekezett, hogy az utóbbi másfél évtizedben nagyobb számban jelentek meg női költők írásai, mint férfiaké az ún. őslakos 'protest' költészet területén.

Az egyesületnek számos magyar felsőfokú intézményben ausztrál stúdiumokat vezető egyetemi oktató is a tagja, közülük ketten voltak jelen előadásukkal a konferencián. Espák Gabriella (Debreceni Egyetem, Debrecen) azt a problémát vetette fel, hogy az ausztrál tanulmányoknak vajon hol lehet helye a felsőfokú intézmények tantervében és azt milyen tartalommal lehet és érdemes megkérni Martin Harrison, Amanda Johnson, Gail Jones, Anthony Lynch, Philip McLaren, Andrew Taylor.

A tanácskozás ideje alatt sor került az egyesület szokásos közgyűlésére is, melynek során Forintos Éva indítványozására az a döntés született, hogy az EASA két év múlva esedékes konferenciáját a Pannon Egyetem MFTK Angol-Amerikai Intézete szervezheti meg 2015 szeptemberében.

FORINTOS ÉVA

IV. Alkalmazott Nyelvészeti Tanszékek Országos Találkozója

(Budapest, 2013. október 28-29.)

Az alkalmazott nyelvészeti tanszékek 4. országos találkozóját az ELTE BTK Alkalmazott Nyelvészeti Tanszéke szervezte és rendezte meg a hallgatói önkormányzat és a

tölteni. Forintos Éva (Pannon Egyetem, Veszprém) ausztrál és új-zélandi nyelvkörnyezetben végzett kontaktlingvisztikai kutatásának azon aspektusáról számolt be, amely az ausztráliai és az új-zélandi magyar kisebbségi közösségek egyik írott nyelvváltozatának interlingvális jelenségtípusait vizsgálta, különös tekintettel a szemantikai kiterjesztésre.

Hagyományosan a konferencia részét képezi az ausztrál írók, költők felolvasóestje, amelyre ez alkalommal Bordeaux legrégebbi könyvesboltjának a szalonjában került sor. Saját műveiből olvasott fel részlete MANYE támogatásával 2013. október 28-án és 29-én Budapesten.

A konferencia hivatalos köszöntői után a nyitóelőadást Klaudy Kinga tartotta a fordítástudomány időszerű kérdéseiről, majd három egymást követő szekcióban 15 perces előadások hangzottak el, az egyes szekciók végén vita következett. Az első napot ünnepélyes fogadás és éjszakába nyúló játékos vetélkedők, csapatjátékok zárták. Másnap ismét három egymás utáni szekcióban hangzottak el az előadások, az egyes blokkok végén ekkor is jutott idő vitára.

A hallgatók változatos témákkal mutatkoztak be előadásaikban: a hangtani és névtani vizsgálatoktól kezdve a hálózatelemzésen, a jelnyelvi kommunikáción és a szemiotika különféle területein át egészen az intertextualitás kérdéseiig, a diszkurzuselemzésig és a retorikáig terjedtek a kutatási témák, sőt nyelvi tervezéssel, nyelvi modellezéssel foglalkozó előadást is hallhattunk.

A zárszóban a szervezők részéről mind Ladányi Mária tanszékvezető, mind Szöllősy-Sebestyén András főtitkár kiemelte a kutatások sokszínűségét, valamint azt, hogy nemcsak a fiatalok által választott kutatási témák sokfélesége, hanem többnyire a témák kidolgozásának szakmai színvonala is ígéretes az alkalmazott nyelvtudomány megújulása, az utánpótlás-nevelés szempontjából.

A következő találkozót várhatóan Miskolc rendezi.

H. TÓTH TIBOR

XV. Pszicholingvisztikai Nyári Egyetem

(Balatonalmádi, 2013. május 26-30.)

Az MTA Nyelvtudományi Bizottságának Alkalmazott Nyelvészeti Munkabizottsága, a veszprémi Pannon Egyetem Alkalmazott Nyelvészeti és Nyelvoktatási Intézete, a VEAB Alkalmazott Nyelvészeti Munkabizottsága és a Papp Ferenc Alapítvány együttesen rendezte meg 2013. május 26-30. között a XV. Pszicholingvisztikai Nyári Egyetemet Balatonalmádiban, a Nereus Hotelben.

A Nyári Egyetem idei fő témája a *Nyelvelsajátítás egy- és többnyelvű közegben* volt, meghívott plenáris előadói pedig Kees de Bot, Gósy Mária és David Singleton voltak. A korábbi évekhez hasonlóan idén is sokan érkeztek külföldről, a konferencia munkanyelve az angol és a magyar volt.

Az öt napos konferencia több mint 70 résztvevője körülbelül 60 előadást tartott meg, melyek nem minden esetben szorítkoztak a pszicholingvisztika területére, így a jelenlévők megismerkedhettek többek között néhány szociolingvisztikai, neurolingvisztikai kutatási témával is.

Az első napon, vasárnap, két szekcióban hallgathattunk előadásokat. Az első plenáris előadást David Singleton, a Pannon Egyetem kutatóprofesszora tartotta, a másodiknyelv-elsajátítás és az életkor összefüggéseiről, melyből kiderült, hogy nemcsak az életkor lényeges, hanem több faktor is szerepet játszik a folyamatban.

Az első szekció további előadásai is a második vagy idegennyelv-elsajátítás témaköréből hoztak kutatásokat. Mirosław Pawlak (Adam Mickiewicz Egyetem, Poznan) a nyelvtan tanulási stratégiáit vizsgálta. Biró Enikő (Babes-Bolyai Tudományegyetem, Sepsiszentgyörgyi Kihelyezett Tagozat) azok hozzáállását vizsgálta a nyelvtudáshoz, akik csak rövid időre költöznek egy idegen nyelvű országba. T. Nagy Lászlótól és Boda István Károlytól (Debreceni Egyetem) a közösségi hálózatok szerepéről hallhattunk a nyelvtanulásban.

A kávészünet után Csépe Valéria (MTA Pszichológiai Intézet) az írott és beszélt nyelv kapcsolatait mutatta be, majd Sály Gyula (Szegedi Tudományegyetem) az írott szó agyi feldolgozását vizsgálta neurolingvisztikai szempontból. Navracsics Judit (Pannon Egyetem)

az idegen nyelvet elsajátítók nyelvi tudatosságát tesztelte különböző döntési vizsgálatokkal. Bátyi Szilvia (Pannon Egyetem) a magyar nyelvet tanulók hozzáállását vizsgálta meg az elsajátítandó nyelvhez kötődően. Bajtai Anna (Eötvös Loránd Tudományegyetem) előadásában a szerb-ai magyarok nyelvi helyzetét mutatta be.

Hétfőn az egész napot kitöltötték az előadások, négy szekción keresztül. Plenáris előadást tartott Gósy Mária (MTA Nyelvtudományi Intézet), melyben a spontán beszéd közben zajló tervezést elemezte. Először bemutatta a jelenség általános jellemzőit, majd gyűjtött anyagát elemezte. Ezután az előadások a beszélt nyelv köré csoportosultak még a következő szekcióban is. Volt szó többek között az „izé” szócska szerepéről, kisiskolások spontán beszédének sajátosságairól, illetve a nyelvbotlásokról, amik inkább „agybotlások”.

Az ebédszünetet követően vegyes témájú előadások következtek. Reszegi Katalin (Debreceni Egyetem) különböző helynévpárokot hasonlított össze a mentális lexikonban való megjelenésük alapján, Garami Linda (MTA Természettudományi Kutatóközpont, Eötvös Loránd Tudományegyetem), Ragó Anett, Honbolygó Ferenc (MTA TTK Kognitív Idegtudományi és Pszichológiai Intézet) és Csépe Valéria kutatása a hangsúlymintázatot dolgozta fel a korai beszédfejlődés során. Váradi Viola (ELTE) a magyar beszéd fonetikai szegmentációjáról beszélt, Hel- tai Pál (Kodolányi János Főiskola)

pedig a kódváltást vizsgálta meg a kétnyelvűségben és a fordításban.

Kedden két szekció került megrendezésre, mivel délután a jelenlévők kiránduláson vettek részt. Az első szekció előadásai vegyesek voltak, volt szó többek között a szóbeli vizsgák előtt és közben érzett izgatottságról, a hangsúlysüketségről és az orosz akcentusról. A második szekció előadásai a beszédtervezés, beszédprodukciónak témakörébe tartoztak.

Szerdán plenáris előadást tartott Kees de Bot, a Groningeni Egyetem professzora. Megvizsgálta a másodiknyelv-fejlődési (SLD) elméleteket, melyek mind csak egy aspektusát veszik figyelembe a folyamatnak, a Dinamikus Rendszer Elmélet viszont kiküszöböli ezeket a problémákat. Justyna Lesniewska (Jagellonian University) és Ewa Witalisz a kétnyelvű gyermek gyengébb nyelvét vizsgálták meg, Doró Katalin (Szegedi Tudományegyetem) pedig a plagizálás pszicholingvisztikai oldalát mutatta be.

Délután Vigh-Szabó Melinda (PE) a szómező-alkalmazást mutatta be, ami egy új lehetőség a szótanulás során a nyelvoktatásban. Lars Bülow és Klaus Kerschensteiner (Universität Passau) egy új német nyelvváltozatot, a Kiezdeutsch-ot vizsgálták második nyelv-sajátítás szempontjából. Hortobágyi Ildikó (PE) a TIME magazin két, évtizedekkel elválasztott számának nyelvezetét hasonlította össze. Irina Golubeva (PE) kutatásának célja az volt, hogy bemutassa az üzleti angol

nyelv tanítási módszereinek divatját, melyek a globalizációból nőttek ki. A nap utolsó szekciójának fő témája a szaknyelv volt, melyet az előadók több szempontból is megvizsgáltak, bemutattak.

Az utolsó nap első előadását Lengyel Zsolt (PE) tartotta, aki a színveket vizsgálta a mentális lexikonban. Kutatásához szóasszociációs technikát használt, két korosztály eredményeit hasonlította össze. Kiss Gábor szintén szóasszociációs kutatást hozott, ő az adott válaszokat sorolta különböző szempontok szerint osztályokba. Több, a nemek különbségeit feltáró előadás következett, majd a konferencia záró előadását Parapatics Andrea (PE) tartotta a szleng témakörében. Rámutatott arra, hogy az idősebb korosztály által nem megfelelőnek tartott nyelvhasználat sokszor nem a fiatalság nyeglegségének tudható be, hanem egy nyelvhasználati változásnak lehetünk szem- és fültanúi.

Ugyan a késő tavaszi Balaton partján persze nem csak a tudományra lehet koncentrálni, a XV. Pszicholingvisztikai Nyári Egyetem résztvevői a korábbi évekhez hasonlóan jól felkészültek; érdekes, megfelelően felépített előadásokat hoztak el bemutatni. Reméljük, a jövőben is hasonlóan sikeres és jó hangulatú konferencián vehetnek részt a nyelvészet tudományterületének kutatói.

TIHANYI RITA

Tudomány határok nélkül (Kárpátalja, 2013. október 28-31.)

2013. október 28-a és 31-e között zajlott le a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán a *Tudomány határok nélkül* nyelvészeti konferencia. Ennek előzménye az volt, hogy 2012-ben a Pannon Egyetem Modern Filológiai és Társadalomtudományi Kara együttműködési megállapodást írt alá a beregszászi intézménnyel. Csernicskó István, a főiskola oktatója, főigazgató-helyettese megnyitó beszédében kiemelte, hogy az együttműködésnek nem papíron kell működnie, hanem a gyakorlatban, és ez a konferencia is hozzájárul ahhoz, hogy élővé tegyünk ezt a szerződést.

A konferencia három napja alatt beregszászi és veszprémi oktatók és hallgatók számoltak be kutatási eredményeikről, többek között volt szó a kétnyelvűségről, a magyar nyelv kárpátaljai helyzetéről, de a kárpátaljai archaikus imákról, a finnugor nyelvtervezésről és a szlengről is érdekes előadásokat hallhattunk. A hallgatók kutatásai is rendkívül sokszínűek voltak, több közülük még jelen pillanatban is zajlik, így a prezentációk utáni néhány perces vita alatt elhangzó ötletek és megjegyzések sokakat segíthettek, hogy még tökéletesebb munkákat hozzanak létre a későbbiekben.

Ismerkedés és csapaterősítés céljából egy egész napos helytörténeti kirándulást is szerveztünk, útba ejtettük Munkács várát, valamint ellátogattunk a Vereckei-hágón állított emlékműhöz, így aznap este is kel-

lemesen elfáradva dőltünk kaszonyi szállásunk ágyaiba.

A két főszervező, Bátyi Szilvia és Karmacsi Zoltán oktatók kifejezték reményeiket aziránt, hogy a közeljövőben hasonló rendezvényt Veszprémben is lebonyolítsunk, amikor is a beregszászi hallgatókat fogadjuk a Pannon Egyetemen.

A *Tudomány határok nélkül* konferencia az Emberi Erőforrások Minisztériuma, az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő és az Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet támogatásával jöhetett létre.

PETHŐ ANDRÁS

A Magyar Tudomány Ünnepe (Veszprém, 2013. november 5-6.)

A Magyar Tudományos Akadémia 2013-ban is megszervezte a Magyar Tudomány Ünnepe alkalmából rendezvényt, melyhez idén a Pannon Egyetem is csatlakozott. A Magyar és az Alkalmazott Nyelvtudományi Intézet szervezésében kétnapos konferenciasorozat került megrendezésre „Linguistics and Research. A cavalcade of current Central European studies” címmel november 5-én és 6-án a VEAB színházban.

A konferenciát Dr. Horváth Géza, a Modern Filológiai és Társadalomtudományi Kar dékánja nyitotta meg, köszöntve a finnugor és a magyar nyelv-tudomány hazai képviselőit és kedvelőit, majd beszámolt a Pannon Egyetem leendő nyelv-tudományi doktori iskolájával kapcsolatos mun-

kálatok előrehaladtáról. Az első előadó a zirci Reguly Antal és Nyelvtudományi Intézetből érkezett. Ruttkay-Miklián Eszter *A hanti nyelvi gyűjtésben rejlő lehetőségekről* tartott figyelemfelkeltő ismertetőt, majd bemutatta a Múzeum egyre bővülő kiállítását.

Őt Bogár Edit követte, aki a Nyelvtudományi Intézetből érkezett és *Egy számi nyelvi revitalizáció egyes kérdései* címmel tartott információkban gazdag előadást.

A Debreceni Egyetemről Maticsák Sándort köszönthettük, akitől *A mordvin írásbeliség kezdeteiről* tudhattunk meg érdekességeket, melyet az ELTE Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézetéből érkezett Csepregi Márta *Obi-ugor szembe-kötő* című előadása követett. Szintén a Nyelvtudományi Tanszék képviselőjében Sipos Mária hívta fel újra a hantikra a figyelmet *Sajátos vagy tipikus? – Egy hanti adatközlő szövegei és a kétnyelvűség* című prezentációjával.

A nap harmadik szekcióját H. Tóth Tibor, a Pannon Egyetem oktatója elnökölte, s előadása a *Kiskunhalas nyelvi képe a Nyelvatlaszban: a MNyA anyagának használatáról* címet viselte. Szintén a Pannon Egyetem egyik oktatója, Hári Gyula következett *Helynév és profán* című prezentációjával, végül a napot Bagladi Orsolya egy "belsőleges" előadása zárta „...*einiunhumbuol farad*” – *Belső szerveink világa a magyar nyelvben* címmel.

A következő napon az angol nyelvű előadások domináltak. A konferenciát Navracsics Judit intézetigaz-

gató nyitotta meg, s beszédében kiemelte, mennyire örül a nemzetközi vendégeknek és büszke, hogy elfogadták meghívását. Az első előadó Csépe Valéria kutatóprofesszor, a Magyar Tudományos Akadémia főtítkárhelyettese volt a *The impact of prosody on language acquisition revisited* című fonetikai tárgyú előadásával. Őt David Singleton követte, akit a dublini Trinity College után a Modern Filológiai és Társadalomtudományi Kar immár saját, teljes állású professzoraként köszönhetett.

Előadása *Qualitative perspectives on L2 attainment* címet viselte. Ezután Kees de Bot a Groningeni Egyetem professzora tartotta meg *The effectiveness of content and language integrated learning in Dutch primary and secondary schools* című prezentációját, melyben a korai (általános iskolás) idegennyelv-oktatásról beszélt. Gósy Mária az ELTE és az MTA Nyelvtudományi Intézet oktató-kutatója folytatta az előadások sorozatát pre-

zentációjával, mely az *Individual differences or articulation change?* címet viselte. A szünet után Kristina Cergol-Kovacevic (Zágrábi Egyetem) indította a második szekciót *Language selectivity in bilingual auditory processing of Croatian and English* című előadásával. Őt követte Navracsics Judit (Pannon Egyetem) *Interlexical homograph effect in bilingual visual word recognition* című előadása.

A harmadik szekció első előadója Bajtai Anna, az ELTE hallgatója volt, aki *Bilingualism in territorially distinct areas and in the diasporas* címmel tartotta meg előadását. A konferenciát a Pannon Egyetem oktatóinak előadása zárta. Bányi Szilvia *The Role of Attitude in Language Attrition*, Vigh-Szabó Melinda pedig *Stand und Perspektiven der estnischen Sprache* címmel tartotta meg prezentációját.

TEJES ANITA